

TEHNIKA ÜLIKOOLOO

Esmaspäev
9-10 (1469-1470)
24. märts 1997
Hind 1 kr

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht

Sõlmisime lepingu Ida-Virumaaga

"Otsest üldistavat regionaalpoliitilist dokumenti Tehnikaülikool seni välja töötanud ei ole," ütleb Tiit Kaps kommentaariks 13. märtsil Jõhvis alla kirjutatud koostöölepingule Ida-Viru maakonnaga. Analoogne leping Saare maakonnaga sõlmiti 26. juunil m.a.

Prarektor Kapsi sõnul 1996. a juunis sõlmitud leping Saare maavalitsusega kujutab endast konkretiseeritud koostööd TTÜ ja Saaremaa vahel. Koostöö sisaldab meiepoolset konsulteerimist sealsete potentsiaalsete üliõpilaste hulgas. "Püüame hajutada millegipärast levinud veendumust abiturientide seas, et TTÜ matemaatika sisseastumiseksam on liiga raske."

T. Kaps mainib tunnustavalt Saarte Instituudi direktorit pr **Maret Panki**, tänu kellele koostöö on hästi sujunud. TTÜ sagedane esindaja Saaremaal on teadur **Ülo Kask**. Teoksil on Saaremaa stipendiumi idee käivitamine, statuudi eelnõu on valmis.

Lepingu Ida-Virumaaga kirjutasid alla rektor **Olav Aarna** ja maavanem **Rein Aidma**. Ida-Virumaa puhul on ääretult oluline tema eripära tööstusregioonina, mis on ka TTÜ otsene töövaldkond. Tehnikaülikooli poolne asja eestvedaja on professor **Jüri Papstel**. Idee sai hoogu m.a 15. novembri Ontika mõisa ümarlauas TTÜ esindajate, maakonnajuhtide ja tööstusliidrite osalemisel.

TTÜ on aktiivselt tegev Soome-Eesti kutsehariduse täiustamise ühisprojekts, mida rahastab Soome Haridusministeerium. "Tänu Ida-Viru lepingule saime suunata selle müüdi liiga üldiseks kippuva valdkonna nüüd konkreetselt ühele maakonnale, kus arenenud kutseharidus lahendaks hulga nii majanduslikke kui sotsiaalseid probleeme," märkis T. Kaps. Eriti on aga maakonnajuhid huvitatud kõrghariduse levimisest oma inimeste seas, milles oluline koht on teatavasti Virumaa Kõrgkooli ja TTÜ koostööl. Ka lepingust selle maakonnaga loodab ülikool vastavat stipendiumi.

Pressiteenistus

AISECI Rahvuskonverents: ettevõtlus maal

14. - 16. veebruarini toimus Säreveres AIESEC Estonia Rahvuskonverents, mille käigus valiti uued presidendid Rahvuskomiteele ning Tallinna, Tartu ja Kommertsikooli lokaalkomiteedele. Üldharivate loengute keskeks teemaks oli seekord valitud ettevõtlus maal.

Enne presidentide kõnesid pidas hr Toivo Sikk Haridusministeeriumist loengu teemal "Noorsoo-organisatsioonide roll ühiskonnas", mille käigus andis põgusa ülevaate Eestis tegutsevate noorsoo-organisatsioonide hetkeprobleemidest ja nende võimalustest muuta ühiskonna erinevaid sfääre.

Kaitsetollide kehtestamise poolt- ja vastuargumente selgitas ekspeaministri eksnõunik **Hardo Pajula**. Tingituna teema aktuaalsusest ei jõudnud kohvipausile ei hr Pajula ega ka kümned *aiesecarid*. Arengusuundi

põllumajanduses tutvustas **Kalle Põld**. Üldsessiooni lõpetas **Rein Sander** ülevaatega väikeettevõtlusest maal.

Pärast kella üheksat õhtul peetud lõpukõnesid saabus Rahvuskonverentsi haripunkt - presidentide valimised aastaks 1997/98 (AIESECi aasta algab 1. augustil ja lõpeb 31. juulil). AIESEC Estonia Rahvuskomitee presidendiks valiti **Andres Pärloja**, AIESEC Tallinna presidendiks **Meelis Migur**, Tartu ja Kommertsikooli lokaalkomiteedel vastavalt **Karin Lamp** ja **Toomas Türk**.

Konverentsi viimasel päeval lõpetasid kolm päeva kestnud tööd AIESECi informatsioonisüsteemide, vahetusprogrammi ja haridus-tsükli töögrupid, et saavutatud tulemusi presenteerida kõikidele delegaatidele. Tänu töögruppidele on tudengite rahvusvaheline vahetusprogramm saavutamas uut kvaliteeti,

ning samas ka informatsioonisüsteemid on organisatsiooni siseselt efektiivsemalt tööle rakendunud.

Gunnar Aarna loeng "Ratsionaalne ja intuitsionaalne mõtlemine" andis mõtlemisainet edaspidiseks, ühiskonna tunnetust tänases. Lõpuplenarium lõpetas konverentsi, et jätkata täienenud AIESECi.

Rahvuskonverentsi toetasid Järva Maavalitsus, Saile, Paide Piim, Assotrans, Eesti Telefon, Baltcom, Videomat Klubi, Kaupmees, Vailor Hulgi, Malbi, Jungent, Trans-Charter, Jääliil, Stroomi Apteek, arvutisalong Enter, Tallinna Optika, Tesa, Kioma Keraamika ja PC Kaubamaja.

Aivar Hannolainen

Lühiteated

12. märtsil

peeti Eesti Teadlaste Liidu eestvõttel Kübermeetika Instituudis sümposium "Avalik sektor Eestis". Marju Lauristin kõneles teemal "Avaliku sektori arengu kriteeriumid", Jaak Leimanni, Mart Opmanni ja Raivo Vare ühine teema oli "Haldusreform. Vajaduse põhjendus ja läbiviimise teesid.", Alari Purju rääkis teemal "Riik, avalik sektor ja turg", Elvi Uist esitas "Andmed Eesti avaliku sektori sisu ja suuruse kohta", Harri Roots peatus teemal "Riigiametnike koolitus. Vajadused ja võimalused."

12. märtsil

esines Eesti Kõrgema Kommertsikooli aulas (Lauteri 3) Jaani koguduse õpetaja Toomas Paul. Loengu teema: Teadus. Kunst. Religioon. Järgmisena on nõusoleku esinemiseks andnud kultuurikorüfee Linnar Priimägi. Meiegi maja rahvas on neile loengutele oodatud. Jälgige reklaami.

13. märtsil

kirjutab rektor Olav Aarna Tehnikaülikooli delegatsioon: nimel alla koostöölepingu Ida-Virumaa maakonnaga. Pikemalt vt lk 1 intervjuust Tiit Kapsiga

13. märtsil

pidas Rahvusraamatukogus ettekande Riigikogu aseesimees Tunne Kelam. Teema: "Poliitika ja eetika roll Eesti riigi taastamisel." Ürituse korraldas Eesti Evangeelsete Üliõpilaste Ühendus.

13. märtsil

pidas istungi üliõpilaskohus. Arutluse all oli üliõpilaste Anton Mihhejevi ja Vjatscheslav Perunovi avaldus nende väidetavast alusetust väljaviskamisest teisest ühiselamust.

19. märtsil

viibis Tehnikaülikooli esinduslik delegatsioon Saaremaal "Männikabi" hotellis üritusel, mille nimi oli SUURE VÄINA SILD. Ehitusteaduskonnast osalesid ettekandjatena prof Valdek Kulbach ja aseprof Ilmar Pihlak, aga ka dots Siim Idnum ja majandusteaduskonnast dots Aare-Maidus Uus-taku Osales ka prorektor prof Tiit Kaps. Järgmisesse "Tehnikaülikooli" numbrisse, mis ilmub 14. aprillil, lubas Ilmar Pihlak kirjutada pikema materjali sellest küllalt intrigeerivast ja kogu Eesti arengut puudutavast ideest: ehitada 6,5 km pikkune sild, mis ühendaks mandri Saaremaaga.

Järgneb 12. lk

Üliõpilas-omavalitsuses

Edustuse korraline koosolek 4. märtsil Päevakorras:

* **Vallitsuse esimehe Kati Kõrbe aruanne.** Meenutuseks niipalju, et Edustuse eelmisel koosolekul 18. veebruaril toimusid Üliõpilas-valitsuse esimehe valimised, kus oli viis kandidaati: Andrei Litvinov, Kalev Kivistu, Hannes Kase, Hannes Plinte, Kati Kõrbe, kellest suure hääletenamusega osutus valituks Kati Kõrbe.

Alates 18. veebruarist on Kati viinud enast kurssi kõigi ÜV puudutavate küsimuste ja jooksvate probleemidega ning osalenud paljudel koosolekutel. Lisaks sellele esitas ta Edustusele kinnitamiseks ka oma valitsuse liikmekandidaadid:

Haldussekretär Renna Reinsoo, välissuhete sekretär Katre Eljas-Taal, sotsiaalsekretär Erki Soekov, õppesekretär Katri Tammsaar, infosekretär Kadri Vunder, "transpordisekretär" Helena Tohver.

Peale kandidaatide põhjalikke enesetutvustusi ja nägemusi uuel töökohal ning küsimustele vastamist kinnitas Edustus valitsuse sellise koosseisu ühehäälselt.

Koos valitsuse kinnitamisega anti valitsuse liikmetele üle ka Baltcomi peilerid, mis sümbooliseerivad meie sõbralikku koostööd.

* **Kohtu kodukorra kinnitamine.**

* **Üliõpilaskohtu vallmine.**

Üliõpilasvalitsuse esimees Kati Kõrbe

Ehitusüliõpilane, suure töökogemusega mitme laiema ulatusega projekti administratiivtöös projektijuhina ja ülikoolis ürituste korraldajana. Omab rikkalikku teadmistepagasit, sh on väga hea keeleoskusega. On külastanud paljusid välismaa ülikoole.

Välissuhete sekretär Katre Eljas-Taal

Majandusüliõpilane. Edustuse ja ÜV töös omab kolmeaastast staazi, millest 1,5 aastat on olnud eesistuja asetäitja. Katrel on suured rahvusvahelise töö, korralduse ja suhtlemise kogemused. On osalenud rahvusvahelistel nädalatel Tokyos ja Stockholmis ning organiseerib sellist ettevõtmist ka Tallinna.

Sotsiaalsekretär Erki Soekov

Ehitusüliõpilane. ÜV-s juba aastast 1992, mille jooksul on tal tulnud pidada pea kõiki ameteid. Kahel viimasel aastal on olnud ÜV esimees. Sotsiaalprobleemidega on Erki tegelnud pidevalt ning eriti meelsasti on ta hoolit kandnud lasteaias eest.

Õppesekretär Katri Tammsaar

Majandusüliõpilane. Edustusse kuulunud esimesest kursusest. Palju suhelnud õppe-

Kuna kohtusse kuulub kodukorra järgi viis liiget, aga avaldusi oli laekunud kuus, siis toimus hääletus, mille tulemusena kinnitati kohus koosseisus:

Ain Ruusalu, Jane Paju, Kaia-Kaire Hunt, Renno Veinthal, Maanus Kask. Samas valiti kohtu esimees. Kandidaatidena seadsid end üles Kaia ja Maanus. Valiti Kaia,

* **Edustusse asendusliikmete määramise arutamine.**

Küsimus oli üles kerkinud seoses kahe inimese kroonilise puudumise ja kolme inimese lahkumisega valitsusse. Leidis kinnitamist ettepanek arvata Edustuse koosseisust välja need, kes on pidevalt puudunud: Jüri Kaljundi ja Marko-Raul Esop. Ettepanek leida asendusliikmed kvoodi järgi võeti vastu ühehäälselt. Sellega, kas valitsuse liikmed võivad Edustusse kuuluda, hakkab tegelema redaktsioonitoimikond, kes teeb vastavad ettepanekud.

* **Muud küsimused.**

- Otsustati luua info- ja arendustoimikond, kes tegeleks imagoga ja info väljapoole levitamise. Juhtivaks tüübiks nimetati Andrus Kangur.

- 11. märtsil kohtutakse Aegviidus ülikooli rektoraadiga (vt eraldi lugu lk 9).

- EÜL-is võeti üles mõte, et me võiks tutvuda tartlaste eluga. Miljal ja mismoodi, sellest hiljem.

Andrus Kangur

jõududega ja seega igati sobiv isik sellele kohale. Omab suurt energia ja kogemuste varu, mis annab hea eelduse heaks tööks õppekavadega ning nõustamiskeskuse taaskäivitamiseks.

Infosekretär Kadri Vunder

Keemiaüliõpilane ja kauane BEST'i liige. Suur tulekera - sobiv inimene korraldama üritusi, teabepäevi ja kujundama ÜV imagot. Kadri on seda juba tõestanud, vedades aktiivselt Baltcom'i nädalat.

Haldussekretär Renna Reinsoo

Ehitustudeng, ÜV-s aastast 1992. Suurte kogemustega ja igati kompetentne sekretär. Eelduse selle töö jaoks annab tema hea reputatsioon nii ülikooli tasandil kui ka üliõpilaste hulgas.

"Transpordisekretär" Helena Tohver

Ehitustudeng, kes on piisavalt kohusetundlik ja visa, et tulla toime siin bürokraatide maailmas. Senises elukäigus ei ole veel väga hoogsalt ÜV töös osalenud, ent tal on võimalus ennast veel heast küljest näidata.



Üliõpilavalitsus. 1. rida: Helena Tohver, Erki Soekov, Katri Tammsaar. 2. rida: Kadri Vunder, Katre Eljas-Taal, Kati Kõrbe, Renna Reinsoo.



Üliõpilaskohus. 1. rida: Jane Paju, Ain Ruusalu, Kaia- Kaire Hunt. 2. rida: Renno Veinthal, Maanus Kask.



Üliõpilasmavalitsuse Edustus. Eesistuja: Margus Metssalu, 1. rida: Katri Tammsaar. Roomelt Needo, Andrus Kangur, Terje Vingisaar. 2. rida: Marko Saviauk, Veiko Põldma, Renna Reinsoo, Kunnar Koov, Illar Tõnisson, Artes Taal. 3. rida: Ilo Rannu, Erki Soekov, Lauri Kõöp, Viljar Kuiv, Hannes Plinte, Artur Kuidmaa.

TTÜ, TEEVIIT '97 JA REKLAAM

Juba kolmandat aastat järjest toimus Eesti Näituste paviljonides noorte infomess Teeviit, mis on muutunud noorte hulgas väga populaarseks. Saab seal ju tutvuda edasiõppimise võimalustega Eestis, isegi Põhja-Ameerikas, Soomes, Lätis jm nii pärast põhikooli kui ka gümnaasiumi lõpetamist. Kolme päeva jooksul külastas messi 17 000 huvilist!

Messi korraldus

on igal järgmisel aastal paremaks muutunud. Käesoleval aastal olid kesk- ja keskeriõppeasutused koondatud põhiliselt ühte ning ülikoolid ja kõrgkoolid teise - sinisesse paviljoni. Selline paigutus aitas veidigi jaotada külastajate suurt hulka, hajutada erinevate huvide/vanustega noori.

Messi korraldamine on mahukas ülesanne. Selleks on vaja abi rektoraadilt, kirjastusosakonnalt, trükikojal, teaduskondadelt, üliõpilaskonnalt, automajandilt, komandantidelt jne. Mess on ka kulukas üritus, kuid praeguses turumajanduses ei saa reklaamita eksisteerida ka haridusasutused. Nii tekitas konkurents väikest nõrdimust meie kõrval asunud Eesti Merehariduskeskuses, kui TTÜ boksi külastajaid oli nii palju, et sinna suunduv järjekord nende väljapanekud varjutas, meie aga olime rahul huviliste arvukusega. Igal aastal on messi toimumise kohta saadetud teavet ja kutsed osavõtjaks kõigile teaduskondadele ja üliõpilaskondadele. Nende ääretult leigest huvist messi vastu eelmiste aastate oleme jõudnud lootusi aratava etapini. Sellepärast olgu lühidalt loetletud selle messi läbiviimist abistanud ja osavõtnud.

TEEVIIDAKS valmistamine

algas trükiste koostamisega. Õppekavade ja -korralduse reformi tõttu oli võimalik vajalikke materjale kirjastusele üle anda alles veebruari teisel poolel. Tänu kirjastusosakonna juhataja AIME HALLI ja trükikoja juhataja OLAV ROO vastutulelikkusele ja kiirele tööle saime messil levitada igakülgset informatsiooni TTÜ õppimisvõimaluste kohta. Lisaks üldisele informatsioonile (voldikud, TTÜ ajalehe eriväljaanne, vastuvõtteeskirjad ja diplomioppe erialade kirjeldused) laekus ka teaduskonna/instituudi poolt ettevalmistatud trükiseid: "Elektroenergeetika õppesuund", "TTÜsse tugevoolutehnikat õppima?" (elektrijamite ja jõuelektroonika instituut), "TTÜ mäeinstituut", "Tehnilise füüsika õppevaldkond", "Tootearendus" (mehaanika õppevaldkond), "Õpingud ehitusvaldkonnas". Meie trükiste mitmekesisust märkasid isegi teised eksponeendid.

Esmakordselt

projekteeriti TTÜ boksi seinale reklaamprogrammi, mis kajastas õppimisvõimalusi energiatehnika õppevaldkonnas ja mäetehnika õppesuunas. Algatus tuli teaduskonna dekaanilt professor ENNO REINSALULT.

Programmi kujundas meeskond, kelle eesotsas oli doktorant INGO VALGMA. Kujundus oli huvitav ja mis eriti oluline - tekst napp, kuid meelde jääv.

Esmakordselt

oli võimalus tutvustada stendil suureformaadilisel värvilise kirjaga plakatil TTÜ vastuvõtuandmeid ja muud olulist informatsiooni. Selle eest on korraldajad tänu võlgu masinaehituse instituudi direktorile professor JÜRI PAPSTELILE ja insener GRIGORI NEKRASSOVILE. Masinaehituse instituut demonstreeris TTÜ boksis ka laboratoorseid 3D programmijuhtimisega freespink, mida tutvustasid messi külastajatele dotsent REIN MESILA, insener G. NEKRASSOV ja diplomand IVO TALI.

Esmakordselt

võttis messist osa ÜLIÕPILASVALITSUSE esindaja ROOMELT NEEDO. Usun, et ka ÜV teab nüüd, milline on selle messi osakaal üliõpilaskandidaatidele TTÜ tudengielu ja muu teabe jagamisel ning arvestab järgmistest messidest ja teabepäevadest osavõtul saadud kogemusi. Seekord olid külastajatele info jagamisel aktiivsemad üliõpilased KAIRE ROSIN ja MARKO PONDER, mõlemad informatsioonitehnika õppevaldkonnast.

Esmakordselt

külastasid messi arvukalt teaduskondade, instituutide, osakondade esindajad. Teeviidal käisid kantsler Jüri TANNERI, professor E. REINSALU, professor V. RAJANGU, professor J. LAUGIS, dotsent J.VÖRK, dotsent T. NIRK, arvutuskeskuse juhataja J. ARUSOO, raamatukogu asedirektor G. KOIDLA jt. Loodame, et nad ei keeldu saadud muljeid meiega jagamast ja järgmiste reklaamürituste korraldamisel saame neilt abi nii nõu kui ka osavõtuga.

Rõhutasin meelegra

sõna *esmakordselt*, kuna nii see oli. Korraldajate sooviks on, et see ei jääks ainsaks korraks ning huvi ja toetus vajalike reklaamürituste korraldamisel jõuaks üha enam pärale.

Mille vastu tundsid külastajad huvi, mida küsiti? Enamik külastajast olid abiturientid, kellele riigieksamite korraldus ei olnud uudis, kes soovisid peamiselt tutvuda vastuvõtutingimuste ja eriala/õppesuunda tutvustava materjaliga. Kuid hulgaliselt oli eelmiste aastatel keskõppeasutuse lõpetanud, kes ei teadnud, et nad tänavu eesti/vene ja inglise/saksa keele eksamit ei saa ülikooli juures teha, vaid peavad need sooritama riigieksamina. Pettunud ilmeid nägime nende nägudel, kelles kaugõppe võimaluse puudumine nõrdimust tekitas - ja neid ei olnud vähe.

Küsimuste skaala

oli väga lai. Tutvuti doktori- ja magistriõppe võimalustega, tunti huvi, kas ülikoolis saab ka juuksuriks õppida! Enamik külastajast esitas asjalikke küsimusi. Nii sooviti tutvuda õpetatavate ainetes loeteluga, et seda võrrelda Tartu Ülikoolis, Concordia Rahvusvahelises Ülikoolis jne õpetatavate ainetega. Sooviti infot ühiselamukoha, armeeteenistusse kutsumise korra kohta, üliõpilaste õigustega tutvuda jne.

Lõpuks olgu veel öeldud tänusõnad autojuht ILMAR VEELANG'ile, kelle abita me vist tänaseni tassiksime ja laoksime messimaterjali lõputuid pakke ja seadmeid.

Kas infomess on kulutuşi ja tööd väärt?

On küll. Vähe on neid noori, kes pärast kooli lõpetamist kindlalt teavad, millises suunas õpinguid jätkata. Messi külastanud noored saavad piisavalt informatsiooni nii era- kui riiklike õppeasutuste kohta. Siit tulenebki konkurentsi üks löike. Kes oskab paremini esile tuua õppetöö taseme, ja -vahendite positiivsed küljed (mitte üksnes sõnas, vaid ka pildis, tehnika demonstreerimisega jne), kooli lõpetaja tuleviku perspektiivid, sellele õppeasutusele pööratakse suuremat tähelepanu, ja näidatu jääb paremini meelde.

Mõne sõnaga reklaamist.

Hoolimata sellest, et konkurss Tartu Ülikooli on suur, pööratakse seal väga suurt tähelepanu reklaamile. Korraldatakse õppejõudude ja ka rektoraadi tasemel loenguid väljaspool ülikooli, tutvustamaks teaduskondi ja õppimist Tartus. Peagi korraldatakse selline sari ka Rahvusraamatukogus. Viiakse läbi testimisi, et noorele anda soovitus erialavalikuks (ka Tallinnas) jne jne. Iga pisemgi üritus TÕs leiab kajastamist pressis. Loomulikult on neil selleks ka soodsamad võimalused (ajakirjanikke koolitatakse ju TÕs), kuid arvan siiski, et meie ülikooli reklaami vähesuse viga on ka suhtumises. Veel ei ole väga paljud allüksused teadvustanud teabe leviku tähtsust. Infot hoitakse sageli lausa kiivalt enda teada. Mitmed põnevad, üldhuvitavad ja kõigiti tähelepanuväärsed üritused on toimunud nii, et isegi TTÜ sisene teave alles hiljem läbi imbub, rääkimata sellest, et teabetalitus pressis eelnevalt informeerida saaks. Kõikvõimalikud ettevõtmised, nagu seadmete ja õppevahendite saamine, külalised, oma rahva reisirid, mitmesugused lepingud jne jne oleks suurepärane võimalus teadvustada üldsusele tehnikaülikooli olemasolu, tegevust ja tugevust. Teabetalitus loodab siiralt, et ülikooli elu infolõigust jää liikuma hakkab.

Ühise koostöö lootes,

teabetalitus nimel

Kulla Võrno

Keeleõpetuse võimalikkusest ja vajalikkusest Tehnikaülikoolis

Keeleõppe korraldus Tehnikaülikoolis muutub. TTÜ nõukogu hiljutise akadeemiliste õppekavade süsteemi korraldamist käsitleva otsuse kohaselt võib võõrkeel muutuda õppekavaväliseks õppeaineiks, millele eraldatakse ressursid vaheneb vähemalt kaks korda. Keeltekkeskuse õppejõudude nägemuses on tegu ohtliku vähikäiguga, mis tõenäoliselt kahjustab keeleõpet üsna pikas perspektiivis. Kindlasti kannatab keeleõppe kvaliteet ja süsteemsus, kuid ilmselt kõige valusamini puudutab kavandatud korraldus kahjuks tudengeid. Viimase veenvaks tõestuseks võib pidada keeleõppejõudude poolt hiljuti üliõpilaste seas läbiviitud küsitluse tulemusi, mis peegeldavad üllatavalt suurt nõudlust kvaliteetse võõrkeeleõpetuse järele. Soovimata teha siinkohal kaugeleulatuvaid järeldusi, näib kahjuks, et vähemalt keeleõppe korralduse küsimustes ignoreerib Tehnikaülikool ühtaegu nii tudengite kui ka asjassepuutuvate keeleõppejõudude arvamust. Loodame, et veel ei ole hilja tutvuda ka keeleõppejõudude ning tudengite seisukohtadega ning neid arvestades vältida võimalikku kahju keeleõppele Tehnikaülikoolis.

Olukorrast lähemalt

Käesoleva ajani toimus keeleõppe TTÜ nõukogu poolt 16.11.1993.a vastu võetud "Keeleõppe kontseptsiooni" alusel. Keeleõppe kontseptsioon käsitles keeleõpet üldõppena kõigile üliõpilastele, kusjuures, näiteks, kraadieelse õppe etapil võimaldati üliõpilasele tasuta keeleõpet 8 AP ulatuses. Praktilise keeleõppe kogumaht taseme-gruppides oli 64 nädalat á 4 tundi.

Soovides korraldada akadeemiliste õppekavade süsteemi, võttis TTÜ nõukogu 11.02.1997. a vastu otsuse, mis muuhulgas **muudab kardinaalselt keeleõpetuse korraldust ja mahtu Tehnikaülikoolis**. Nõukogu otsuse p. 5 on lakooniline: "nähaakse ette õppekavavälised lõpetamistingimused, sh üldvõõrkeele ja riigikeele eksami sooritamine". Nimetatud otsuse eelnõu kohaselt muutub võõrkeel ülikoolis

õppekavaväliseks *non-credit* (st punkte mitte andvaks) õppeaineiks, mille õpetamiseks eraldatakse kokkuleppe-line ressursid iga üliõpilase kohta: "näiteks keele üldõppeks kokku 32 nädalat á 4 tundi."

Eelnevast järeldub, et:

- senine keeleõppe kontseptsioon heidetakse kõrvale, kusjuures ilmselt alahinnatakse ümberkorraldustega seotud töö mahtu ja võimalikke negatiivseid tagajärgi. Vaadeldav kava eirab ka õppejõudude missioonitunde ja motivatsiooni võimaliku degradeerumise ohtu väheahvatavas "liivast kõie punumise" töös;
- piiratakse üliõpilaste valikuõigust keeleõppe suhtes, eirates sellega tudengitele kui tulevastele spetsialistidele olulist tööturu reaalsel nõudlust eelkõige hea ja väga hea keeleoskusega kvalifitseeritud spetsialistide järele. Ühe või mitme võõrkeele valdamise nõue seisab tööpakkumistes valikukriteeriumide reas sageli kolme prioriteetseima seas;
- keeleõpetuse kujundamisel käsitletakse keeleõppejõude kõrvalseisjatena.

Protesteerides nõukogu 11. 02. 97 otsuses kavandatavate, keeleõppe seisukohalt põhjendamatu ümberkorralduste vastu juhime tähelepanu järgnevale:

1. Senine keeleõppe kontseptsioon, mille loomist alustati juba 1990. a, valmis ülikooli juhtkonna initsiatiivil ja kaasabil paljude keeltekkeskuse õppejõudude pikaajalise ja mahuka töö tulemusena. Briti Nõukogu kaasabil ja rahalisel toel töötasid keeleõppejõud välja programmid erinevate taseme-gruppide õpetamiseks 4 keelesemestri vältel (kokku 64 nädalat).

2. Keeltekkeskuse poolt keeleõppe kontseptsiooni kohaselt võõrkeeleoskuse taseme hindamiseks kasutusele võetud eurostandarditele vastav rahvusvaheline IELTS (International English Language Testing System) 8-astmeline hindamiskaala on pälvinud üliõpilaste ilmse heakskiidu ja aidanud kaasa

keeleõppe intensiivsemaks muutmisele. Täna seaks võib kahtlusetu väita, et üliõpilaste keeleoskus on viimastel aastatel tänu intensiivsemale keeleõppele märgatavalt tõusnud. Kellele jääb lahendada dilemma keeleõpetuse kahe keelesemestri süsteemile üleviimise ning keeleprogrammide mahu kahekordsest vähendamise tuleneva keeleoskuse taseme vältimatu languse ja eurostandardite kohaselt nõutava keeleoskuse taseme säilitamise vahe!

On kaheldav, kas paljuski pelgalt missioonitundest tegutsevad ja senise töö tulemuslikkusest innustatud keeleõppejõud suudavad inertset pealt vaadata oma mitme aasta intensiivse töö laastamist ning asuda uue hooga rajama oma töekspidamistele risti vastukäivat keeleõppe süsteemi, mis kahjustab peamiselt vaid üliõpilaste huvisid.

3. Keeltekkeskuse juhtkonda (sealhulgas inglise ja saksa keele lektoraatide juhatajaid) "unustati" õigeaegselt informeerida kavandatavatest muutustest ning kaasata neid eelnevatesse aruteludesse. Keeleprobleeme

käsitlenud õppekomisjoni jäi kutsumata isegi keeltekkeskuse juhataja, rääkimata lektoraatide juhatajatest. Keeleõppejõudude eemaldamine keelekõikumuste aruteludest näib kujunevat taotluslikuks ja süstemaatiliseks. Paraku, kuivõrd enamus üliõpilasi õpib põhivõõrkeelena just inglise keelt (käesoleval semestril 86 rühma 1460 üliõpilasega) ja saksa keelt (38 rühma 580 üliõpilasega), on nimetatud lektoraatide õppejõudude osalemine kavandatavates ümberkujundustes siiski vältimatu.

4. Uuendused mõjutavad otseselt või kaudselt eeskätt ikka üliõpilasi, kelle huvide kaitse peaks olema igale ülikoolile prioriteetseim ülesanne. Seetõttu oleks loomulik, et administratsioon avalikustaks oma seisukohad keeleõppe uuenduste osas ning kommenteeriks kavandatavaid muudatusi ülikooli avalikkuse eest viivitusteta ja põhjalikult.

Vältimaks vääртеabe levikut, tuleb üliõpilasi ja keeleõppejõude võimalikult kiiresti informeerida

järgnevalt:

- Millal hakkavad keeleõppe planeeritavad uuendused kehtima? Kas otsusel on tagasiulatav jõud?
- Millal peavad 1996/97.a vastuvõtu üliõpilased, kes kõik deklareerisid arvestuse, sooritama eksami? Kas nimetatud üliõpilaste keeleõpe lõpeb kahe keelesemestriga?
- Mis saab keeleõppe eest juba saadud ainepunktidest?
- Mis saab nendest bakalauruse süsteemi üliõpilastest, kes mingil põhjusel on keeleõppe pooleli jätnud või keelesemestri eest saanud "mittearvestatud"? Kas nimetatud üliõpilastel võimaldatakse "puhta lehena" alustada uute, vajalike ainete omandamist?
- Mis saab tasulistest üliõpilastest, kelle jaoks iga ainepunkt ju makstab? Kas tasulised üliõpilased saavad ka edaspidi Tehnikaülikoolis võõrkeelt õppida ja millistel alustel?
- Millises mahus saavad vene õppekeele üliõpilased võõrkeelt ja millises mahus riigikeelt? Kas üks neist välistab teise või võivad nimetatud üliõpilased kasutada ülikoolis keeleressurssi 32 nädalat (võõrkeel) + 32 nädalat (riigikeel)?
- Kas keeleõpetus hakkab toimuma õppetalituse poolt ette antud tunniplaani kohaselt?
- Kuidas hakkavad kujunema kuulajaskonnad?
- Kas keeleõpe toimub ka edaspidi tasemegruppides?
- Kas üliõpilasel on õigus ilma keelesemestrid läbimata eksamile saada?
- Kuidas hakatakse arvestama keeleõppejõudude koormust?
- Kuidas hakatakse arvestama üliõpilase nädalakoormust, kui teatud osa sellest on varjatud?
- Diplomini jõudmiseks peab üliõpilane sooritama maksimaalselt 35 eksamit. Kas nende eksamite hulka on arvestatud ka võõrkeele õppekavaväline eksam ja riigikeele eksam?

- Kas võõrkeel ei võiks olla punkte andev valikaine (vrđi keheline kasvatus)?

5. Kuna keeleõppe roll Tehnikülikoolis sõltub arvatavasti üliõpilaskonna huvist keeleõpetuse vastu, esitas inglise keele lektoraat üliõpilastele küsimustiku keeleõppe vajalikkuse, taseme ning

mahtude kohta. Kirjalik lühiküsitlus viidi läbi põhiliselt eesti õppekeele üliõpilaste hulgas. Küsitlusest võttis osa 750 inglise keelt ja 265 saksa keelt õppivat nii tehnika-, keemia- kui ka majandusvaldkondade üliõpilast.

Küsitluse tulemused on tähelepanuväärsed:

KÜSIMUSTIK

Kas Te olete nõus TTÜ administratsiooni poolt kavandatava muutusega keeleõpetuses?

JAH	2,2 %
ei oska öelda, vajan lisainfot	14,2%
EI	83,6%

Kas Te valiksite võõrkeele ka juhul, kui see Teile ainepunkte ei anna?

JAH	49,4%
ei oska öelda	12,7%
jah, kui see oleks vajalik eksami edukaks sooritamiseks	27,8%
EI	10,1%

Kas Te peate võõrkeelt TTÜs oluliseks aineks?

väga oluliseks	49,9%
küllaltki oluliseks	46,1%
ei oska öelda	2,0%
väheoluliseks	1,9%
tähtsusetuks	0,1%

Kas Te arvate, et Teil on edaspidises elus võõrkeeleoskust vaja?

jah, kindlasti	93,8%
jah, mingil määral	5,8%
ei oska öelda	0,4%
ei	0,0%

Millist keelekursust eelistaksite (reastage tähtsuse järjekorras)?

üldkeel	1 68,5%*
erialakeel	2 42,1%*
ärikeel	3 35,1%*
üldtehniline keel	4 45,5%*

Millises mahus on Teie arvates paras õppida TTÜs võõrkeelt?

Senises mahus (4 semestrit a' 4 tundi nädalas)	79,3 %
kaks korda väiksemas mahus (2 semestrit a' 4 tundi nädalas)	7,6%
muu: veelgi rohkem	13,0 %
muu: veelgi vähem	0,1 %

Kuidas hindaksite oma kogemuse põhjal võõrkeeleõpetust TTÜs?

väga hea	10,8 %
hea	55,0 %
rahuldav	26,9 %
nõrk	3,9 %
ei oska öelda	3,4 %

* antud keele eelstatuim asetus ja selle valinute osakaal kõigi vastanute seas

KEELEÕPPE TEGELIKKUS

1. Keelerühmade alatäituvusest.

Siiani kehtinud keeleõppe kontseptsiooni kohaselt on rühmade suurusks ette nähtud 8-15 üliõpilast. Rühmade keskmine suurus on sellel semestril inglise keele lektoraadis 17 ja saksa keele lektoraadis 15. Kummaline ja solvav on administratsiooni esindaja poolt 17.03.97 suure üliõpilasauditooriumi ees sõnastatud väide keeltekeskuse rühmade **alatäituvuse** kohta. Keeleõppega seotud "probleemide pundar" ei ole Gordioni sõlm. Keeleõpe ei vaja järsku käehoopi, vaid märksa rohkem koostööd.

2. Hoolimatu suhtumine kaadrisse

on tõsine probleem. Inglise keele lektoraadis on hetkel kõik korraliste õppejõudude kohad komplekteeritud suhteliselt noore ja **kõrgeltkvalifitseeritud kaadriga**.

Siiski näib Tehnikaülikool suhtuvat keeleõppejõududesse üsna hoolimatult: 1992.a kevadiste ümberkorralduste käigus koondati neli inglise keele õppejõudu, kusjuures sügisel selgus, et kahte nendest oli õppetööle tagasi vaja. Need õppejõud on Tehnikaülikooli jaoks kadunud. Praeguse "jooksva remondi" käigus tuleks loobuda nii mõnestki keeleõppejõust. Kas Tehnikaülikool usub end suutvat peale mitmeid "vapustusi" (meenutagem kasvõi kahe kõrgkooli juhtide plaane eelmisel kevadel Tehnikaülikooli Keeltekeskuse üleviimisest Tallinna Pedagoogikaülikooli) veel soovikohaselt komplekteerida keeleõppele eraldatud õppejõukohad?

3. Rahakott.

Valdava osa õppematerjale (muuhulgas ka piiratud koguses originaalõpikuid) ja tehnilisi vahendeid (koopiamasin, magnetofonid, videoaparatuur jms.) on inglise keele lektoraat ise välja teeninud mitmesuguste projektide kaudu.

4. Keeleõppejõud

on tihedas koostöös Briti Nõukoguga. Lisaks keeleõppeprogrammide projek-

tile alustati 1994.a uut, põhiliselt kirjutamisprogrammide väljatöötamisele orienteeritud projekti, mille esimene etapp lõppes 1996.a ning mida pikendati perspektiivikana veel paari aasta võrra. Projekti eelarve ulatub tuhandetesse inglise naeltesse ning selle raamides toimuv koostöö Reading'i Ülikooliga Inglismaal (seminarid, konverentsid, stazheerimine) pakub keeleõppejõududele asendamatuid enesetäienduse võimalusi, seeläbi otseselt mõjutades keeleõppe kvaliteeti Tehnikaülikoolis. Keeleõpetuse ebastabiilsus ja läbimõtlemita reformid Tehnikaülikoolis ei aita nimetatud koostööd kuidagi arendada. Kirjutamisprojekti kavandamisel lähtuti keeleõppe kontseptsioonist ja ülikooli vajadustest: lisaks kraadieelse õppe programmidele kavandasime programmid ka magistrandidele ja doktorandidele. On loomulik, et teaduslike artiklite ja ettekannete kirjutamisel ja redigeerimisel vajatakse tihti keeletespetsialistide abi, sest teaduskeelele on igas keelekultuuris omased teatud kindlad põhimõtted, inglise keele teaduskeel, näiteks, varieerub isegi erialavaldkonniti. Sama kehtib ka suuliste (konverentsi-) ettekannete kohta. Kahjuks tuleb keeltekeskuse õppejõududel liialt sageli redigeerida puuduliku võõrkeeleoskusega erialaõppejõudude kirjutisi. Nõukogu otsuse kohaselt aga ei nähta ei magistri-ega ka doktoriõppekavas ette üldvõõrkeelt, magistriõppes nähakse ette vaid erialase võõrkeele õpetus.

5. Oleks kurb, kui keeleline ebaprofessionaalsus muutuks halvavaks kooraks ka tulevasele teadlaste ja spetsialistide põlvkonnale, piirates suhtlust liitavas Euroopas ja muus maailmas. Kõrghariduse (loomulikult ka tehnilise kõrghariduse) eesmärgiks ei saa olla vaid fikseeritud mahus erialaste teadmiste ja oskuste kinnistamine, vaid kindla vundamendi loomine erialase arengu tarbeks. Kas puuduliku keeleoskusega ülikooli lõpetanut võib pidada arenemisvõimeliseks spetsialistiks, kui ta on võimetu lugema erialakirjandust originaalis, võimetu mõistma võõrkeelseid tehnilisi spetsifikatsioone, abitu oma

mõtete vabal suulisel või kirjalikul väljendamisel võõrkeelse auditooriumi ees või vahetus suhtluses? Väidetavalt on keeleõpetuse "suur maht" Tehnikaülikoolis põhjustanud probleeme õppekavade ühitamisel näiteks Rootsi, Hollandi jt maade ülikoolide õppekavadega, kus võõrkeele õppemahud on väiksemad. Samas kuuluvad rootslased ja hollandlased tõenäoliselt parima võõrkeeleoskuse tasemega Euroopa rahvaste hulka, kelle hea võõrkeeleoskus avaldub ilmekalt juba argisuhtluses.

Nende rahvaste üldise keeleoskuse taseme saavutamiseni on meil pikk tee ning keeleõpetuse tänaste mahtude ühitamine numbriliste näitajate pinnal kahjustaks kindlasti meie tulevaste spetsialistide huve. Selleks, et väärtustada spetsialistide erialaseid oskusi, et Eestis omistatud ülikoolikraadidel ja diplomitel oleks kaalu ka rahvusvahelisel arenil ning et Eestis omandatud kõrgharidus leiaks tunnustust võrdväärseks kõikjal välismaal, tuleb liita erialaoskused konkurentsivõimelise keeleoskusega.

On üsna kindel, et TTÜ nõukogu 11.02.97 otsuse keeleõpet puudutav osa seab kahtluse alla Tehnikaülikooli lõpetanute edasise konkurentsivõime tööturul nii Eestis kui mujal.

Pidades võõrkeele oskust akadeemilise hariduse/harituse komponendiks, tuleb võõrkeelt käsitleda võrdsena teiste õppeainete seas.

Teeme ettepaneku omistada võõrkeelele vähemalt õppekavades sisalduva ja punkte andva valikaine staatus ning käsitleda võõrkeele eksamit võrdväärseks teiste eksamite seas.

Soovime, et ülikooli administratsioon ja TTÜ nõukogu võtaksid arvesse ka üliõpilaste ja keeleõppejõudude arvamust ja vaataksid TTÜ nõukogu 11.02.97 otsuse keeleõpet puudutava osa kriitiliselt üle.

POTIUS SERO QUAM NUMQUAM!

Kärt Rummel

Inglise keele lektoraadi juhataja

Tulemuslikkus, tulemuslikkus!

Teadustegevuse finantside jaotamisel 1997. aastaks on TTÜ-s võetud aluseks tees:

- 30 % vahenditest jaotatakse eelmise aasta tulemuslikkuse aluseks.

Vaatleme, kuidas see tees toimis. Vaatluse aluseks on kaks ametlikku dokumenti:

1) TTÜ teaduskomisjoni liikmetele 27.01.1997 esitatud "Koondandmed teadustöö sihtfinantseerimise jaotamiseks kvaliteedinäitajate järgi 1997. a" (11 tabelit);

2) TTÜ valitsuse 4. märtsi 1997 otsuse nr 3/1 lisa nr 2 riigieelarvelise teadustegevuse 1997. a baassumma jaotamise kohta teaduskondade vahel.

Teeme ülalmainitud dokumentidest väljavõtted kahe tabelinaabri - keemia- ja majandusteaduskonna -kohta.

Näitaja	Keemia	Majandus
I osa. Ametlikud tulemuslikkusparameetrid		+
1. Mag-dokt osa, % 1	5,5	11,0
2. Publikatsioonide osa, %	17,9	13,9
3. Sihtfinantseerimise osa, %	12,2	3,8
4. Koondnäitaja	15,2	9,6
Mõningad lisaandmed dokumendist 1		
1. Akad. personali täidetud kohtade arv	73,0	78,75
2. Publikats. arv 1 akad. pers. kohta	2,8	2,2
sh teaduslikke art.	1,9	1,2
neist eelrets/refereeritavad	0,6	0,2
3. Kaitstud väitekirju 94 - 96		
- magistri	12	6
- doktori	3	0
II osa. Jaotamise tulemused		+
1. Kasv võrreldes 1996. aastaga, tuh kr	37,1	179,6
2. Kasv võrreldes 1996. a tasemega, %	1,9	32,5

Toodud andmete põgus võrdlus lubab püstitada antiteesi:

- osa vahendite jaotus kasutatud tulemuslikkusparameetrite alusel ei anna adekvaatseid tulemusi, s.o. ei stimuleeri tulemuslikumalt töötama.

Mis on valesi, et kõigi näitajate poolest paremale teaduskonnale eraldatakse vähem täiendavaid vahendeid, seda nii absoluut- kui suhtarvudes?

Kes vastab? Või on antitees küüraklik?

Rein Kuusik

Keemia instituudi direktor

TTÜ nõukogus

25. veebruar

Teenetemedali sai kätte keemiatehnika instituudi professor Rein Munter.

Nõukogus otsustati:

Alates 1998. aastast võetakse eelarvestamise aluseks nõukogu poolt heaks kiidetud 19 programmi (tegevusvaldkonda), millest finantseerimisel lähtutakse: akadeemilised õppekavad; kraadieelõppe ja diplomioppekavad; täiendusõpe ja avatud ülikool; teadusprogrammid; uute üliõpilaste vastuvõtt; raamatukogundus; kirjastustegevus; katsetamine, sertifitseerimine, ekspertiisid, konsultatsioonid; katsetootmine; üliõpilaskonna toetamine ja sotsiaalprogrammid; kultuuri ja spordi toetamine; välissuhtlus; põhitegevuse haldamine; infrastruktuuri korrahoid; kindlustusprogrammid; investimisprogrammid; personaliõpe; tulemuslikkus ja kvaliteet, arendusprogrammid.

Kinnitati 1997. aasta koondeelarve üldmahus 173 828 800 krooni ja selle jaotus.

Kinnitati TTÜ katsekoja põhimäärus ja katsekoja laboratooriumi tüüp-põhimäärus.

Kinnitati nõukogu tööplaan kevadsemestriks.

Kinnitati teaduskondade põhimäärused: humanitaarteaduskonna, energeetikateaduskonna, süsteemitehnika teaduskonna ja infotehnika teaduskonna põhimäärused.

Otsustati lõpetada alates 1. märtsist 1997 suunanõukogude tegevus ja õppekavade haldamine pandi valdkonnanõukogudele.

Nõukogu järgmine istung on 25. märtsil.



TTÜ valitsuses

18. veebruaril

Kehtestati vastuvõtukvoodid 1997. Aastaks riigieelarvelistele üliõpilaskohtadele: bakalaureuseõppes kokku 1175 kohta, magistriõppes - 125, doktoriõppes - 28 ja diplomioõppes - 120.

Kiidetati heaks "Üliõpilaskohtade arvestamise juhend", mis on kehtestatud rektori käskkirjaga ja rakendub alates 1997/98. õppeaastast.

4. märtsil

Kinnitati õppetegevuseks ja teadustegevuseks eraldatud riigieelarveliste summade jaotus akadeemiliste struktuuriüksuste vahel.

Investeeringuprojektideks ette nähtud summa jaotamiseks kuulutati välja projektide konkurs. Projektide esitamise tähtaeg on 31. märts 1997.

Kinnitati ülikooli akadeemiline kalender 1997/98. õppeaastaks.

Valitsuse reservist eraldati elektroonika kompetentsuskeskusele ja biomeditsiinitehnika keskusele taotletud summad.

Kinnitati riigieelarveliste õpekohtade finantseerimiseks kevadsemestril laekunud summa jaotus vastavate instituutide ja keskuste vahel.

Kinnitati akadeemilistele struktuuriüksustele õppetegevuse mahu järgi kevadsemestriks täiendavaks finantseerimiseks eraldatud summa 2 miljonit krooni jaotus teaduskonniti.

Viivi Russ

Ülikooli sekretär

UUS LÄÄNEMERE ÜLIKOOLI PROGRAMM "SÄÄSTEV BALTI REGIOON" (A SUSTAINABLE BALTIC REGION)

Veebruar - mai 1997

Kümme väga aktuaalset tehnoloogia- ja majandusteemat

Kursus koosneb: TV programmid + audio-konverentsid + seminarid + brošüürid

Viis tehnoloogia teemat - 2 AP

Viis majandusteemat - 2 AP

Kokku: - 4 AP

Saadet algavad tehnoloogia teemadega. Esimene saade oli 18. veebruaril.

TV programmid on 45-minutilised, millele järgneb õppejõu loeng.

Neljapäeviti kl 17.00 on A-VI 229 audiokonverents.

Osavõtuks registreerida tööpäeviti kl 9 - 16 A-IV 113a Maire Kohvi juures (tel 620 28 50)

Majandusteemade kohta saab teateid dots Tatjana Põlajevilt (majandusteooria õppetool, tel 474 363).

Professor Rein Munter

Keskonnakaitse tehnoloogia
õppetool

Üliõpilasliidrid kohtusid rektoraadiga

11. märtsil sai Aegviidus ülikooli spordibaasis teoks Üliõpilasvalitsuse ja Edustuse kohtumine TTÜ rektoraadiga. Tallinnast väljasõit oli planeeritud kell kolm pealelõunal ja koosoleku algus kohapeal kell neli. Meid aga, kes me oleme sooja ja kevadise linnaeluga harjunud, tabas Aegviidu metsavahel üllatuseks ootamatult jääne ning libe tee. Poole kuueks olid kõik siiski õnnelikult kohale jõudnud.

Rektoraadi esindus koosseisus T. Kaps, J. Tanner, O. Aarna ja V. Russ ning viis Edustuse liiget, kes kõigepealt kohale jõudsid, said alustuseks proovida spordibaasi baariproua maitsvaid murakakooke. Seejärel läks edasi sujuv arutelu koosolekuruumis, kus ÜV esimees Kati Kõrbe tutvustas rektoraadi uut ÜV valitsust.

* Algusteemana võeti kohe üles Üliõpilaskonna, Üliõpilasühenduse, Üliõpilasomavalitsuse ja Üliõpilasvalitsuse minevik, olevik ja tulevik. Et Riigikogus ettevalmistatav Üliõpilaskondade seadus alles toores on, siis ei saanud kõike lõplikult selgeks rääkida, ent võimalike kompromissideni siiski jõuti.

* Ühtegi arutelu ei saa pidada, ilma et puudutataks raha. Järgnevalt arutati

sõidusoodustuste kompensatsiooni. Jõuti järeldusele: võta või jäta, TTÜ-le on jälle eraldatud vähem raha, seekord siis 30%. Ning arvuta kuidas tahad: aasta lõpuni ei jätku. Kõik olid sunnitud tunnistama, et "transpordisekretäri", kes selle probleemiga otseselt tegeleb, ei ole ei tööruumi ega -vahendite.

* Ühiselamute probleemistikust käsitleti korrusevanemate privileege. Leiti, et privileeg on üks toas elada, kuid üüri peaks ta siiski maksma. Tuul väija ka uus ehk ammu unustatud vana mõte, et kunagi võiks ühiselamud Akadeemia tee 5, 7, 9 inimväärlisteks ümber ehitada, kasutades manööverpinnana remonditud ühiselamut Akadeemia tee 32.

* Teemat arendati ka seoses õppekavade remondi ja AP-de ümber vaatamisega. Tulevikus peaks ülikool pakkuma ka keemia valdkonnas ingliskeelse tudeerimise võimalusi, et pürgida võimalikult avatud ülikooli poole.

Peale ametliku koosviibimise lõppu läks jutujamine edasi kohalikus baaris. Kõik järelejäänud asjahuvilised siirdusid tagasi spordibaasi, kus vahepeal oli saun mõnusaks kõetud.

Andrus Kangur

SAMPO kingitus autotehnika õppetoolile

Sampo on Soome suurim kindlustusselts. Tal on riigis arvestatav turuosa autode liiklus- ja kaskokindlustuste osas ning tal on oma harukontorid ka Eestis.

1995. aasta kevadel toimus Tallinnas rahvusvaheline liiklusohutuse alane konverents, kus tõsiselt vaagiti autode avariidega seotud kindlustustegevust. Konverentsist osavõtjate hulgas oli palju Soome autoalal tegutsevaid spetsialiste, keda olin õppinud tundma 1989. aastal, mil täiendasin end Helsingi Tehnikaülikooli autolaboratooriumis. Konverentsi vaheaegade vestlusringides sattusin kurtma, et autotehnika õppetooli territoriaalse eraldatuse tõttu teistest mehaanikateaduskonna õppetoolidest on autoinsenerideks pürgivatele üliõpilastel teistest vähem võimalusi arvutite kasutamiseks. Kohalviibinud Soome Kindlustusseltside Liidu Liiklusohutuse Keskuse osakonnajuhataja Lasse Hantula ning liidu juhatuse esimees, Sampo keti üks tegevdirectoreid Markku Stenberg lubasid appi tulla.

Sampo uuendab oma tehnilist varustatust pidevalt ja on varemgi Eesti organisatsioonidele oma käibelt eemaldatud, kuid veel kasutuskõlblikku arvutustehnikat kinkinud: näiteks Draamateatritele ja Tartu Ülikoolile. Eelnimetatutele töid Sampo inimesed kingituse ka ise kohale. Saadud negatiivse kogemuse tõttu kingitavate arvutitega piiriületamisel Eesti tolliametnikuga teatati aga mulle, et Sampo annab kingituse üle Helsingis. Nii ka toimus. See tegi aga saadud kingituse "kalliks". Tänu eelnevalt vormistatud tollideklaratsioonile ja allkirjutatud kohustusele arvuteid kahe aasta jooksul mitte edasi müüa, ei tekkinud minul Eesti tolliametnikuga mingeid probleeme. Omandatud arvutid on IBM 386 tüüpi, kontrollitud ja korras. Nende mälumaht on tänapäeva seisukohalt küll napivõitu, kuid selle laiendamine ei nõua suuri summasid: lisakulutusi võib autotehnika õppetool endale lubada sõlmitud lepinguliste uurimistööde arvelt.

Oleme Sampo kindlustusseltsile ja hr Markku Stenbergile isiklikult väga tänulikud väärtusliku kingituse eest. Autotehnika õppetooli õppejõudude arvutikasutamise võimalused on igal juhul tunduvat laienenud. Kõige tähtsam on aga see, et sel moel saadud arvutustehnika võimaldas sisustada spetsiaalse arvutiklassi autotehnika eriala üliõpilaste jaoks.

Tavi Nirk

autotehnika õppetooli juhataja



Kallis kolleeg ja sõber!

Alles see oli, kui meie ajaleht andis teada, et 2. aprillil tähistad oma esimest suurt juubelit. Aeg liigub aga nii kiiresti, et ajataju kaob - selgub, et möödunud on juba kümme aastat. Õnneks pole need kümme aastat Sind peaaegu muutnud, või kui, siis ainult paremuse suunas.

Küllap on meie ülikoolis vähe neid, kes Sind ei tunne või ei tea. Olgu siis neile



Eelmisel nädalal kuuenda korpuse koridorinurkas tundsin ennast kui kodutu koer. Esimest korda Tehnikaülikoolis töötamise aja jooksul tuleb mul tudengeid õpetada ka Mustamäel.

Tegelikult peaks iga majandusteaduskonna õppejõud selle üle rõõmustama. Tekib võimalus kasutada raamatukogus olevaid majanduslaseid ajakirju ilma suurema ajakuluta. Asub ja suurem osa neist Mustamäel, aga mitte Koplis, kus on enamuse majandusõppejõudude töökohad.

Eelmisel suvel Ühendriikides viibides hämmastas mind, kui vähe on isegi sellises rikkas ja nõudlikus riigis inimesele vaja, et hinge sees

Mitte aprillinali, vaid tõsiasi - TIIT METUSALA 60!

põgus ülevaade Sinust ja Sinu tegemistest - usume, et nad saavad Sind veel tundma.

Ülikooliga sidusid end üliõpilasena juba 41 aastat tagasi, kuid 1961. a lõpetasid Sa hoopis Bratislava Kõrgema Tehnikaülikooli. Järgneva kolmekümne kuue aasta jooksul oled töötanud TTÜ-s assistendina, vanemõpetajana ja 1972. aastast dotsendina, kellena töötad tänini Elekt-roenergeetika instituudi kõrgepingetehnika õppetooli juures. Vahepeale mahtus kaugõppe aspirantuur Leningradi PI-s ja tehnikakandidaadi kraad kõrgepingeisolatsiooni alal 1971. a. Mäletamatutest aegadest oled Sa olnud energeetikateaduskonna prodekaan, vahepeal ka dekaan. Edukas oled olnud kõrgepingeisolaatorite uurimisel ja uute tüüpide väljatöötamisel. Sa oled üks neist, tänu kellele on Eestis võimalik saada üle miljoni voldiseid pingeid ja demonstreerida Eesti Energeetikamuuseumis kõigile huvilistele ehtsat välku.

Ilmselt tänu asjalikele uurimustele kõrgepingelahenduste alal lahendad Sa ka asjalikult ja humoorikalt kõige pingelisemaid olukordi igapäevatoos. Nähtavasti Sinu meeldiva suhtlemisoskuse ja hea keelevaistu tõttu oled tuntud agara välissuhete loojana, kes on pannud käima palju edukaid rahvusvahelisi ettevõtmisi. Kindlasti oled

üks populaarsemaid õppejõude teaduskonnas, samuti oodatud lektor nii inseneride täiendkoolitusel kui abiturientide üritustel.

Suur on Sinu panus Eesti elektroenergeetika ja TTÜ ajaloo uurimisse ning on loomulik, et oled Eesti Energeetikamuuseumi ja TTÜ muuseumi nõukogude liige. Ajaloo kõrval tegeled usinasti ka eriala päevaprobleemide ning tulevikuküsimustega. Oled Sa ju Eesti Elektroenergeetika Seltsi aseesimees ja TTÜ arenduskomisjoni liige ning üks Eesti energeetika tulevikuplaanide koostajaid.

Kuigi omaegne aktiivne kaugpurjetamine on unarusse jäänud, lisasid hiljaaegu oma kontosse jahi roolimise Stockholmi arhipelaagis. Alles on jäänud huvi merealase kirjanduse ja postmarkide vastu. Endiselt võib suviti leida Sind aiatööl Mähel. Koos armsa abikaasaga oled ellu saatnud neli last ning nüüd tegelete juba rohkem lastelaste arvuka perega.

Alati reipa ja heatujulisena oled hea kolleeg, abivalmis sõber ja mõnus seltsiline nii tööl kui puhkehetkel. Soovime Sulle endiselt pärituult elupurjedesse ja jätkuvat kõrgepingelist tegevust. Selleks Sulle õnne, tugevat tervist, rõõmsat meelt!

**Sinu kolleegid
elektroenergeetika instituudist**



Kodutu koera tunne

hoida. Kodutute kogu vara näis ära mahtuvat poest näpatud ostukärsusse.

Külalisesinejast õppejõul tuleb õppehoones olles kogu vajalikku kraami enesega kaasas tassida, sest puudub õppejõudude ruum ja läheduses pole ka ühtegi poodi, kust kärü äras-tada.

Viimasel ajal oma elus ümberkorraldusi tehes oleme ikka ühe silmaga Lääne poole piilunud. Külalisesinejate probleemi lahendamisel tuleks küll Lääne eeskujust loobuda ja kärusid mitte muretseda. Selle asemel võiks asja tõsiselt võtta ja majandusteaduskonna õppejõududele

(aga ka teistele, kes ei "resideeru" peahoones) Mustamäel mingi ruumi leida, kus loengute vaheajal hetkeks lõõgastuda ja kus ka mõningaid õppevahendeid hoida saaks.

Ei tea, kas auditooriumis konutades oleksid tulnud teised mõtted?

Enn Listra

**Teoreetilise majandusteaduse ja
metodoloogia instituudi
statistika teooria ja ökonomeetria
õppetooli lektor**

ÜLIKOOI LOSS ELAB OMA ELU

24. märtsil tähistavad TTÜ taidlejad peoga Glehni lossi 20. sünnipäeva. Need, kes 1977. a märtsikuist avamist mäletavad, on ehmatuslega sunnitud märkima: elust 20 aastat läind nagu nihti! Omamoodi tähistamist vääriva juubeli puhuse intervjuu ülikooli lehele andis Kultuurikeskuse juhataja OLAVI PIHLAMÄGI. Ajaloolis-filosoofiline tagasisivaade lossi saamisloole prof ÜLO TÄRNO sulest jõuab lugeja ette aprilli alguspäevil ilmuvas ajakirjas Tallinna Ülikoolid.

Mida kujutab Glehni loss endast täna? Olavi Pihlamägi alustab vastamist kapitaalset remonditud WCdest, kust "vaatab vastu Euroopa, mis on kahjuks kallis".

Lossi kasutamisel on otsustatud lähtuda põhimõttest, et juhuslikud inimesed tänavalt sinna pidu organiseerima enam ei pääse. Juriidiliste isikutega aetakse asju nii, et nõutakse garantiikirja, mille järel ürituse korraldaja maksab kinni kõik peo ajal teostatud lõhkumised. See tähendab ka, et lihtsalt mingid tudengid lossi pidu panema ei saa. Kui taotletakse ürituse tulu, nõuab ülikooli kultuurikeskus oma tuluosa. Tasuta kasutavad lossi taidlejad ja korporatsioonid.

"Mind ajab vihale, kui tudengid tulevad ja nõuavad lossi suurelise põhjendusega: meie oma! meie ise ehitasime! Misasja tänane 20aastane tudeng teab sellest, kuidas lossi 20-30 aastat tagasi ehitati!" OP on veendunud, et loss kuulub Tehnikaülikoolile ja eeskätt ülikooli positiivset immidzhit loovale taidluskonnale.

(Muide, neile, kes ei mäleta - kui loss sündis ja talle nime pandi, keelas nõukogude kompartei niisuguse nimetuse nagu "Glehni loss", sest Glehnil selle seltskonnaga arvatavasti paremad suhted puudusid. Mõeldi välja omalaadne nimemonstrum: Tallinna Polütehnilise Instituudi Taidlejate Maja. Nii fikseeriti see ametlikes

dokumentides ja ajakirjanduses. Rahvasuud aga teatavasti sulgeda ei saa ja tänaseks kannab loss õigusega oma tegelikku ja igati väarikat nime.)

Loomulikult üritakse lossi heal meelel välja vastavalt ürituse ja kliendi usaldusvärsusele. Üürimäärad on kehtestanud ülikooli valitsus.

OP märgib, et eks lossi asend ja vajadus tema järele on muutunud ka tänu sellele, et Tallinnas tegutsevad kaks mammutklubi: Hollywood ja Dekoltee. Nad mahutavad palju ja teevad kõik, et üliõpilased seal käiksid. Nädala sees neisse tungi ei ole ja seetõttu on tudengitele välja pakutud soodushinnaga neljapäevad.

Kolmandiku aasta ettevõtmistest moodustavad taidlejate omad, natuke on ka TTÜ enda allüksuste üritusi. Siiski tuleb nentida, et lossi müüakse vähe. Firmad ei jaksa oma pidude jaoks lossi osta. Korralik pidu maksab vähemalt 20 000 krooni.

Kõige õudsam üritus OP sõnul on olnud Koonderakonna ja Arengupartei noorte *läbustamine* selle aasta veebruaris, mil sadakond noort vahetult peale lossi remonti jõid ennast loomulikult täis. Füüsiliselt lõhuti kõike ettejuhtuvat ning rõduaknast loobiti pudeleid alla purskkaevu. Ühes Eesti Ekspressi numbris tutvustab Meelis Laidmets ennast kui 21. sajandi presidenti, kuid OP sõnul olevat ta "ilma vastutustundeta ja organiseerimisvõimeta inimene, kes on asunud joobnud kamba etteotsa". Üldistav iseloomustus on sündinud just kirjeldatud ettevõtmise põhjal, kus nimetatud noormees oli üks organiseerijaid.

OP palub antud hinnangut mitte võtta kui rubriiki *oh, noored hukas!* Erakonnad olla teinud ka soliideid üritusi.

"Papptopsikutes viina müük jääb igatahes ära," on OP resolootne. Kuigi loss pole kunagi olnud ega hakka ka tulevikus nunnakloostriks, on ja jääb joomine kontrolli alla. Seni on õnnestunud organiseerijad teinud



koostööd TTÜ toiduainete instituudiga, aga ka kuulsa Frensigna (kes mäletavasti korraldas ka presidendi vastuvõtu), kus töötab Tiit Ojaveski. Tiit on TTÜ meeskoori laulja Toivo Ojaveski poeg, Toivo Ojaveski on aga üks neist meestest, kellele kuulub omaaegne idee loss taastada.

Ja muide - üks Ojaveski-nimeline mees oli kunagi Nõmme linnaapea.

Loss elab oma igapäevast elu, märgib OP rahulolevalt. Ainult tudengipoolne initsiatiiv on võrreldes varasemate aastatega soikunud. Läbi üliõpilavalitsuse pole ettepanekuid tulnud.

Aja märgina näeb OP, et eestlased hakkavad järjest rohkem pidusid korraldama. Kui 1993.-1994. aastal oli seltsielu peaaegu täiesti välja surnud ja valitses kroonijärgne vaene aeg, siis "nutsime rõõmust, kui keegi kord kuus tuli ruume küsima". Alates 1995. aastast on märgata huvi tõusu ja 1996. a detsembris oli terve jõulukuu välja müüdud.

Naistepäeva- ja maipühade üritusi muidugi enam ei ole, väidab OP. Kuid aastalõppu ei saa tähistamata jätta. Samuti sünnivad uued traditsioonid.

Kokkuvõtteks ütleb OP: "Ega me eriti ei nuta. Loss ei ole rahategemise masin - ka siis mitte, kui ümberringi valitseb rahaajastu. Me ikka valime, kes sinna sisse saavad."

Kirjutanud
Urmi Reinde

Lühiteated

19. märtsil
toimus Mürivahe t 33 õdusates ruumides
korp!Rotaiia külalisõhtu.

19. märtsil
kutsuti Tehnikaülikooli matkahuvilisi asutama
TTÜ matkaklubi ja vaatama Guido Leiburi
videofilmi "Jalgrattamatkal Islandil".

21. märtsil
korraldasid Eesti Teadlaste Liit, Mõõdukad ja
Sinine Erakond Ajalooinstituudis arutelu tee-
mal "Eesti teaduskorraldus - kuhu edasi?"
Korraldajate seas figureerisid niisugused ni-
med nagu Liia Hänni ja Jaan Laas.

STIPENDIUM

TTÜ diplomandidele ja noorteadlastele (välja
arvatud majanduse valdkond) on mõeldud
Stockholmi Kuningliku Tehnikaülikooli
JOHNSON FOUNDATION 1997/1998. õ-a
stipendium. Kolme- kuni kuuekuuliste sti-
pendiumitaotluste esitamise tähtaeg on 21.
aprill.

TUDENGID!

Uudisteagentuur ETA võtab tööle majan-
dusajakirjaniku. Pakutakse huvitavat tööd
kaasaegses töökeskkonnas, enesetäien-
damisevõimalust ja muidugi korralikku palka.
Küsi lisa tel 6 300 835.

NOORMEHED APPI!

Nõmme Erahaiгла AS Ferthal ootab mees-
soo esindajaid kui rakkude doonoreid
aadressil Mai põik 4. Doonorlus on tasuta-
tav ja eelnevad uuringud teostatakse haiгла
kuiul. Info telefonidel 670 1175, 670 6177 ja
670 0153. Tagatakse anonüümsus.

LUULEKEVAD' 97

Igakevadine luulevõistlus ootab kaastööd 1.
juunini aadressil: "Luulekevad '96" Salme tn
12 Tallinn EE0004.

Kui Teil on aga sahtlisse kogunenud luuletusi,
võiksite need posti panna kohe, sest paremaid
saabuvaist luuletustest tahame tutvustada
raadiosaadetes. Soovitav on saata 5-6
luuletust või lüürilist lühiproosat. Lisaks nimele
ja aadressile palume õpilastel ära märkida
kooli ja klassi (kursuse), täiskasvanuil elukutse
ja vanuse. Võitjaid auhindame suures
luulelaagris 18. - 20. juulil Aegna saarel. Pare-
mad võistlustööd avaldame raamatuna trükis.
Kasutada võib varjunime, kuid meile palume
teatada ka õige nimi ja aadress ning telefon, et
võiksimme ühendust võtta.

Eesti Luuleliit

In memoriam

Igaviku teele on lahkunud majan-
dusteaduskonna ja kogu Tehni-
kaülikooli *grand old man* Juhan
Toomaspoeg. Ainult üks kuu jäi
puudu 80. elujuubelist ja paar aastat
60 tööjuubelist meie ülikoolis.

Alustanud abiõppejõu ja assistendina,
tõusis ta kateedrijuhataja ja majan-
dusteaduskonna dekaani kohale, millest
viimasel töötas 22 aastat (1962 -
1984). Võimatu on unustada legen-
daarse dekaani energilist ja perspekti-
vitundega tegutsemist
majandusteaduskonna juhtimisel ning
arendamisel neli keerukat aegadel.
Kolleegid ja tuhanded TPIs majan-
duskõrghariduse saanud vilistlased üle
kogu Eestimaa mäletavad Juhan
Toomaspoega kui nõudlikku õppejõudu
ja rangelt heatahtlikku dekaani. Ent ta
oli ka suur laulu-, loodus- ja
spordisõber, võluv seltskonnakaaslane
ning hoolitsev pereisa.

Oma viimastel elu- ja tööaastatel uuris
Juhan Toomaspoeg majandusteadus-
konna väljapaistvate õpetlaste-tead-
laste elulugusid. Ta jõudis nii mõndagi
kirjasõnas avaldada, kuid oma
põnevate mälestuste viimane osa meie
ajalehes jäigi tal nägemata. Nüüd on
Juhan Toomaspoeg ise manalasse
läinud ja karm eluseadus kirjutanud vii-
mase peatüki teaduskonna väljapaistva
isiksuse eluloose. Aga mälestus jääb.
Ja kauaks.

Kolleegid
majandusteaduskonnast

Juhan Toomaspoega mälestab
korp! Leola

INIMENE KUI SILD ÜLE AEGADE

Kui meie lugupeetud autor Juhan
Toomaspoeg viimati toimetuses käis
(see oli tund enne vabariigi aastapäeva
aktust 21. veebruaril), palusid toimetajad
temalt eelmises lehes otsakorrale

Juhan Toomaspoeg



jõudnud mälestuste lõpetuseks lühidat
pöördumist tänaste lugejate - noore-
mate ja veel nooremate Tehnikaülikooli
põlvkondade poole. Et mida teada või
arvestada praegusel muutuste ajal. Et
kuidas ja mida valida. Et mida tänastes
tormides tähtsaks või tähtsusetuks pi-
dada.

Juhan Toomaspoeg mõtles. Võibolla
kahtles. Ja otsustas:

"Teate, ma ei ütle midagi."

Pärast aktust juhulikult fuajees veel
kord kohtudes püüdis ta toimetaja kinni
ja lausus:

"Teate, ma mõtlesin järele. Katsuge
teie, nooremad, elada oma elu nii, et
vanaduses ei peaks vaesuses
vaevlema. Uskuge mind, see on väga
vaevaline.

... Aga ega ma siia kurtma ei tulnud!"

Ütles ja hakkas oma viimaste aastate
lahutamatu kaaslasega - kepiga -
välisukse poole liikuma.

Muide, vabariigi aastapäeva aktuse ajal
istus aulas 67 inimest - meie maja mit-
metuhandelisest kollektiivist.

Juhan Toomaspoeg ei pidanud paljaks
tulla austama riiki, kus ta sai välja öelda
oma kaua hinges kantud tõe.

Sündinud 1917, Tehnikaülikooliga end
sidunud 1936, lõplikult lahkunud 1997.
Üks sild üle mitme aja on teisele kaldale
jõudnud.

Urmi Reinde